

SK

SK

SK

EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 11.4.2011
KOM(2011) 175 v konečnom znení

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**o vykonávaní rámcového rozhodnutia Rady z 13. júna 2002 o európskom zatykači a
postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi od roku 2007**

{SEK(2011) 430 v konečnom znení}

OBSAH

1.	ÚVOD	3
2.	KONTEXT	4
3.	LEGISLATÍVNE ZMENY V ČLENSKÝCH ŠTÁTOCH OD 1. APRÍLA 2007	5
4.	EURÓPSKY ZATÝKACÍ ROZKAZ A POSILŇOVANIE PROCESNÝCH PRÁV PODOZRIVÝCH ALEBO OBVINENÝCH OSÔB V TRESTNOM KONANÍ	6
5.	OTÁZKA PROPORCIONALITY	8
6.	ĎALŠIA ČINNOSŤ	9
	PRÍLOHA 1 – Štatistické údaje týkajúce sa európskeho zatýkacieho rozkazu	11

1. ÚVOD

Od 1. januára 2004, kedy sa začalo uplatňovať rámcové rozhodnutie Rady z 13. júna 2002 o európskom zatýkacom rozkaze a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi¹ (ďalej len „rámcové rozhodnutie Rady“) prešlo už viac ako sedem rokov. Podľa dostupných štatistík zostavených za roky 2005 až 2009² (pozri prílohu 1) sa vydalo 54 689 európskych zatýkacích rozkazov a 11 630 sa ich vykonalo. V priebehu tohto obdobia 51 % až 62 % žiadaných osôb súhlasilo so svojim odovzdaním, ktoré trvalo priemerne 14 až 17 dní. Priemerný čas odovzdania osôb, ktoré so svojim odovzdaním nesúhlasili, bol 48 dní. Tento stav vyznieva priaznivo v porovnaní s obdobím pred uplatňovaním európskeho zatýkacieho rozkazu, kedy vydanie vyžiadaných osôb trvalo priemerne jeden rok. Rámcovým rozhodnutím Rady sa nepochybne posilnil voľný pohyb osôb v rámci EÚ, a to tým, že sa vytvoril efektívnejší mechanizmus zabezpečujúci, aby otvorené hranice nezneužívali osoby, ktoré sa snažia vyhnúť spravodlivosti.

A predsa sa za posledných sedem rokov ukázalo, že napriek svojmu operatívne úspechu, nie je systém európskeho zatýkacieho rozkazu ani zďaleka dokonalý. Členské štáty, poslanci Európskeho parlamentu, ako aj jednotlivých národných parlamentov, občianske združenia a jednotliví občania vyjadrili určité obavy týkajúce sa fungovania európskeho zatýkacieho rozkazu a predovšetkým jeho vplyvu na základné práva. Nedostatky existujú aj v spôsobe, akým niektoré členské štáty vykonávajú rámcové rozhodnutie Rady.

Od decembra 2009 sa v dôsledku toho, že Lisabonská zmluva nadobudla platnosť, ako aj v dôsledku právnej záväznosti Charty základných práv, zmenil prostredníctvom ustanovení v Lisabonskej zmluve upravujúcich legislatívne nástroje v oblasti policajnej a justičnej spolupráce celkový kontext, v ktorom európsky zatýkací rozkaz funguje. V súlade so zmluvou platí, že kedykoľvek sa nástroj z obdobia pred Lisabonskou zmluvou, akým je napríklad rámcové rozhodnutie Rady, mení a dopĺňa, uplatňuje sa na zmenené a doplnené opatrenie právomoc Komisie zahájiť konanie vo veci porušenia právnych predpisov a jurisdikcia Súdneho dvora. V každom prípade sa tieto právomoci budú uplatňovať od 1. decembra 2014, kedy končí prechodné obdobie ustanovené v zmluve. Akákoľvek zmena a doplnenie rámcového rozhodnutia Rady okrem toho znamená, že sa pri prijímaní legislatívnych opatrení budú uplatňovať nové pravidlá zavedené Lisabonskou zmluvou. Tieto pravidlá zahŕňajú spolurozhodovanie Európskeho parlamentu a Rady a možnosť neúčasti niektorých členských štátov³.

Ďalší dôležitý vplyv Lisabonskej zmluvy spočíva v tom, že Charta základných práv EÚ⁴ sa vďaka nej stáva právne záväznou⁵. Európska únia okrem toho pristúpi

---

¹ Ú. v. ES L 190, 18.7.2002, s. 1.

² Rada 9005/5/06 COPEN 52; 11371/5/07 COPEN 106; 10330/2/08 COPEN 116; 9743/4/09 COPEN 87; 7551/7/10 COPEN 64.

³ Podľa protokolov 21 a 22 Lisabonskej zmluvy Spojené kráľovstvo, Írsko a Dánsko sa nezúčastňujú na opatreniach v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí. Spojené kráľovstvo a Írsko majú možnosť pripojiť sa k opatreniu.

⁴ Ú. v. ES C 364 18.12.2000, s. 1.

⁵ Článok 6 ods. 1 ZEÚ.

k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv.⁶ Komisia nedávno prijala stratégiu na zabezpečenie dodržiavania charty základných práv EÚ⁷. Táto stratégia bude určovať prístup ku všetkým novým a existujúcim legislatívnym a nelegislatívnym iniciatívam (vrátane európskeho zatýkacieho rozkazu), ako aj postup členských štátov pri implementácii alebo uplatňovaní rámcového rozhodnutia Rady.

2. KONTEXT

Táto tretia správa a sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie vychádzajú z niekoľkých zdrojov, ktorými sú: predchádzajúce správy Komisie podľa článku 34 rámcového rozhodnutia Rady v roku 2006⁸ a 2007⁹, záverečná správa a odporúčania zo štvrtého kola vzájomného hodnotenia vykonaných Radou Európskej únie (ďalej len „odporúčania Rady“)¹⁰ a prijatých Radou v júni 2010¹¹, výsledok zasadnutia expertov z 5. novembra 2009, odpovede poskytnuté členskými štátmi na žiadosti Komisie o aktualizované informácie z 30. júna 2009 a 25. júna 2010 a prípadne judikatúra. Informácie získané od členských štátov sa líšili v obsahu a v kvalite, čo sťažilo vypracovanie komplexnej analýzy a porovnania, ktoré by zahŕňali všetky štáty.¹²

Sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie obsahuje veľké množstvo informácií o súčasnom postoji k európskemu zatýkaciemu rozkazu. Mal by byť vo všeobecnosti nápomocný odborníkom v praxi, ako aj členským štátom pri nadväzovaní na kolo partnerských hodnotení na konci júna 2011, ktoré odsúhlasila Rada.¹³ Časť I pracovného dokumentu útvarov Komisie obsahuje stručnú deskriptívnu analýzu týkajúcu sa tých členských štátov, ktoré od apríla 2007 zaviedli zmenené a doplnené právne predpisy. V časti II sa uvádza prehľad súčasných stanovísk členských štátov v súvislosti s odporúčaniami Rady. Časť III ponúka podrobnosti o niekoľkých legislatívnych nástrojoch EÚ, ktoré menia a dopĺňajú rámcové rozhodnutie Rady v súvislosti s európskym zatýkacím rozkazom. Časti IV a V obsahujú niektoré aktuálne informácie o európskom zatýkacom rozkaze a Schengenskom informačnom systéme, ako aj Eurojuste. V časti VI sa uvádzajú rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie týkajúce sa rámcového rozhodnutia Rady o európskom zatýkacom rozkaze. Časť VII obsahuje referenčné údaje jednotlivých hodnotiacich správ Rady o členských štátoch a v časti VIII sa nachádzajú tabuľky ku každému členskému štátu obsahujúce tieto informácie:

- odporúčania uvedené v jednotlivých hodnotiacich správach Rady a v odpovediach členských štátov v prípade, že boli poskytnuté, všeobecné informácie týkajúce sa

---

⁶ Článok 6 ods. 3 ZEÚ.

⁷ KOM(2010) 573 v konečnom znení. 19.10.2010.

⁸ KOM(2005) 63 a SEK(2005) 267 z 23.2.2005, ktoré boli upravené správami KOM(2006) 8 a SEK(2006) 79 z 24.1.2006.

⁹ KOM(2007) 407 a SEK(2007) 979 z 12.7.2007.

¹⁰ Rada 8302/4/09 COPEN 68; 7361/10 COPEN 59; 8465/2/10 COPEN 95.

¹¹ Rada 10630/1/10 Presses 161 s. 33.

¹² Ako odpoveď na žiadosť o informácie z roku 2009 a 2010 získala Komisia veľmi málo informácií alebo žiadne informácie od Cypru, Malty alebo Spojeného kráľovstva.

¹³ Rada 10630/1/10 Presse 161 s. 33 a 8302/4/09 COPEN 68 s. 23 — Odporúčanie 20.

uplatňovania rámcového rozhodnutia Rady v každom členskom štáte s odkazom na otázky uvedené v odporúčaniach Rady,

- pripomienky uvedené v správe Komisie o vykonávaní z roku 2007 a odpovede členských štátov v prípade, že boli poskytnuté.

Časť IX obsahuje niektoré ďalšie štatistické údaje vo forme grafu.

3. LEGISLATÍVNE ZMENY V ČLENSKÝCH ŠTÁTOCH OD 1. APRÍLA 2007

Z odpovedí doručených Komisii na základe jej žiadosti o informácie od členských štátov vyplýva, že štrnásť členských štátov (Rakúsko, Bulharsko, Česká republika¹⁴, Estónsko, Francúzsko, Maďarsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko) zmenilo a doplnilo svoje vykonávacie právne predpisy. Komisia oceňuje a víta skutočnosť, že mnohé zmeny a doplnenia zohľadňujú odporúčania Rady a Komisie. Jeden členský štát (Luxembursko) zmenil a doplnil jeden článok vo svojich transponovaných právnych predpisoch v roku 2010 a v súčasnosti sa v parlamente rokuje o legislatívnom návrhu, ktorý reaguje na niekoľko odporúčaní. Ako je zrejme z tabuliek v časti VIII pracovného dokumentu útvarov Komisie, rozsah zlepšení sa v jednotlivých štátoch veľmi líši a do litery zákona sa nepremietli všetky odporúčania.

Dvanásť členských štátov (Belgicko, Cyprus¹⁵, Dánsko, Nemecko, Grécko, Španielsko, Fínsko, Taliansko, Malta, Holandsko, Švédsko, Spojené kráľovstvo) nezmenilo a nedoplnilo svoje právne predpisy, hoci sa im to v predchádzajúcich správach Rady a Komisie odporučilo. Ešte poľutovaniahodnejší je tento fakt v prípade členských štátov, v súvislosti s ktorými sa v správe Komisie z roku 2007 výslovne uvádza, že je nevyhnutné, aby vyvinuli úsilie zamerané na dosiahnutie úplného súladu s rámcovým rozhodnutím Rady (Cyprus, Dánsko, Taliansko, Malta, Holandsko, Spojené kráľovstvo).

Pokiaľ ide o členské štáty, ktoré prijali nové právne predpisy, v časti I pracovného dokumentu útvarov Komisie priloženého k tejto správe sa nachádza stručná deskriptívna analýza zmien a doplnení. Celkový stav všetkých členských štátov sa podrobne uvádza v tabuľkách v časti VIII pracovného dokumentu útvarov Komisie.

V niektorých odporúčaniach sa vyžadovali skôr praktické opatrenia ako právne predpisy a Komisia oceňuje prácu členských štátov pri racionalizácii ich systémov európskeho zatýkacieho rozkazu a poskytovaní odbornej prípravy, informácií a kontaktných miest. Dôsledné uplatňovanie európskeho zatýkacieho rozkazu a vzájomná dôvera tvoriaca základ jeho fungovania však vo veľkej miere závisia od toho, či sa európsky zatýkací rozkaz vykonáva v súlade s rámcovým rozhodnutím Rady. Súčasné nedostatky pri transpozícii sa v prípade jednotlivých členských štátov uvádzajú v prístupnom formáte v pracovnom dokumente útvarov Komisie, ktorý je priložený k tejto správe. Komisia očakáva, že tento dokument pomôže uvedeným

---

¹⁴ V Českej republike sa v súčasnosti pripravujú ďalšie zmeny a doplnenia právnych predpisov.

¹⁵ Podľa najnovších informácií z Cypru z augusta 2009 boli v tejto krajine predložené návrhy nových právnych predpisov.

členským štátom zosúladiť vykonávanie európskeho zatýkacieho rozkazu s rámcovým rozhodnutím Rady.

4. **EURÓPSKY ZATÝKACÍ ROZKAZ A POSILŇOVANIE PROCESNÝCH PRÁV PODOZRIVÝCH ALEBO OBVINENÝCH OSÔB V TRESTNOM KONANÍ**

Hoci Komisia víta skutočnosť, že európsky zatýkací rozkaz je v praxi úspešným nástrojom vzájomného uznávania, je si takisto vedomá jeho pretrvávajúcich nedostatkov, predovšetkým pokiaľ ide o jeho vykonávanie na vnútroštátnej úrovni. Komisii boli doručené vyjadrenia poslancov Európskeho parlamentu, ako aj poslancov jednotlivých národných parlamentov, obhajcov, občanov a občianskych združení, v ktorých sa zdôrazňuje niekoľko problémov súvisiacich s fungovaním európskeho zatýkacieho rozkazu: neexistujúci nárok na právne zastupovanie vo vydávajúcom štáte počas postupu odovzdávania vo vykonávajúcom štáte, podmienky väzby v niektorých členských štátoch, ktoré sú niekedy spojené so zdĺhavou vyšetrovacou väzbou odovzdávaných osôb a s nejednotným uplatňovaním kontroly proporcionality vydávajúcimi krajinami, čo má za následok, že k žiadostiam o odovzdanie dochádza aj v prípade relatívne menej závažných trestných činov a vzhľadom na chýbajúcu kontrolu proporcionality sa tieto žiadosti musia vykonať.

Na základe otázok predložených v súvislosti s fungovaním európskeho zatýkacieho rozkazu sa môže zdať, že napriek tomu, že právo a postupy trestného práva všetkých členských štátov podliehajú normám Európskeho súdu pre ľudské práva, často sa vyskytujú obavy, či sa v celej EÚ uplatňujú rovnaké normy. Jednotlivec sa síce môže obrátiť na Európsky súd pre ľudské práva, aby si uplatnil práva vyplývajúce z Európskeho dohovoru o ľudských právach, môže tak spraviť však až po tom, ako došlo k údajnému porušeniu a vyčerpali sa všetky domáce zákonné spôsoby. Ukázalo sa, že toto nie je účinný spôsob, ako dosiahnuť, aby signatári dodržiavali normy dohovoru. Komisia túto situáciu zohľadnila vo svojej aktuálnej činnosti súvisiacej s implementáciou plánu¹⁶ na posilnenie procesných práv podozrivých alebo obvinených osôb v trestnom konaní. V tomto pláne prijatom Radou 30. novembra 2009 sa v odôvodnení 10 uznáva že „v oblasti justičnej a policajnej spolupráce sa dosiahol značný pokrok v prípade opatrení na uľahčenie stíhania. Teraz nastal čas prijať opatrenia na zlepšenie rovnováhy medzi týmito opatreniami a ochranou procesných práv jednotlivcov.“ V pláne sa uvádza týchto šesť prioritných opatrení (pričom sa uchováva možnosť doplniť ďalšie práva):

- právo na tlmočenie a preklad,
- právo na informácie o právach (listina práv),
- právne poradenstvo pred súdnym konaním a právna pomoc v priebehu súdneho konania,
- právo zadržanej osoby komunikovať s členmi rodiny, zamestnávateľmi a konzulárnymi orgánmi,

---

¹⁶ Uznesenie Rady z 30. novembra 2009. Ú. v. EÚ C 295, 4.12.2009, s. 1.

- ochrana zraniteľných podozrivých osôb,
- zelená kniha o väzbe.

Európsky parlament a Rada prijali prvé opatrenie v podobe smernice o práve na tlmočenie a preklad v trestnom konaní v októbri 2010¹⁷. O druhom opatrení¹⁸ sa v súčasnosti rokuje v Európskom parlamente a Rade a pokiaľ ide o ostatné opatrenia, prebiehajú v súvislosti s nimi v Komisii prípravné práce. Prieskum práva na právne poradenstvo sa zameria na otázku zastupovania vyžiadaných osôb tak vo vykonávajúcich, ako aj vo vydávajúcich krajinách počas postupu odovzdávania. Smernice, ktoré sú už navrhnuté, obsahujú články, podľa ktorých sa práva v nich zakotvené uplatňujú výslovne na prípady súvisiace s európskym zatýkacím rozkazom. V smernici o práve na informácie v trestnom konaní sa takisto navrhuje vzorová listina práv zameraných osobitne na prípady európskeho zatýkacieho rozkazu.

V niekoľkých rozsudkoch Európskeho súdu pre ľudské práva sa zdôraznili nedostatky v niektorých väzeniach v EÚ.¹⁹ Súd rozhodol, že neprijateľné podmienky väzby (ktoré musia dosahovať minimálnu úroveň závažnosti) môžu predstavovať porušenie článku 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach aj v prípadoch, keď neexistuje dôkaz o úmysle zadržanú osobu ponížiť alebo znížiť jej dôstojnosť. Je zrejmé, že v rámcovom rozhodnutí Rady o európskom zatýkacom rozkaze (v ktorom sa v článku 1 ods. 3 uvádza, že členské štáty musia dodržiavať základné práva a základné právne princípy vrátane článku 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach) sa neumožňuje odovzdanie, pri ktorom je pri zohľadnení všetkých okolností prípadu vykonávací justičný orgán presvedčený, že takéto odovzdanie by vyústilo do porušenia základných práv vyžadanej osoby, ktoré vyplýva z neprijateľných podmienok väzby.

Ďalšou otázkou, ktorá sa týka prípadov európskeho zatýkacieho rozkazu, je skutočnosť, že osoby, ktoré nemajú trvalý pobyt v členskom štáte, v ktorom sú podozrievané zo spáchania trestného činu, sa často zadržiavajú vo vyšetrovacej väzbe najmä kvôli nedostatku väzieb v danej spoločnosti a kvôli nebezpečenstvu úteku. Dňa 23. októbra 2009 Rada prijala „rámcové rozhodnutie Rady 2009/829/SSV²⁰ o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozhodnutia o opatreniach dohľadu ako alternatíve väzby medzi členskými štátmi Európskej únie.“²¹ V tomto rozhodnutí Rady sa zavádza možnosť presunu opatrení dohľadu, ktoré nezahŕňajú pozbavenie osobnej slobody, z členského štátu, v ktorom je osoba bez pobytu podozrivá zo spáchania trestného činu, do členského štátu, kde má daná osoba pobyt. Toto umožní, aby podozrivá osoba podliehala opatreniu dohľadu vo svojom bežnom prostredí až do začatia súdneho procesu v inom členskom štáte.

¹⁷ Smernica 2010/64/ES, Ú. v. EÚ L 280, 26.10.2010.

¹⁸ KOM(2010) 392 v konečnom znení, 20.7.2010.

¹⁹ Pozri okrem iného rozsudky vo veciach *Peers v. Greece* (19. apríl 2001), *Salejmanovic v. Italy* (16. júl 2009), *Orchowski v. Poland* (22. január 2010).

²⁰ Dátum implementácie je 1. december 2012.

²¹ Ú. v. EÚ L 294, 11.11.2009, s. 20.

5. OTÁZKA PROPORCIONALITY

Dôveru v uplatňovanie európskeho zatýkacieho rozkazu narušilo systematické vydávanie európskych zatýkacích rozkazov na účely odovzdávania osôb hľadaných často v súvislosti s veľmi málo závažnými trestnými činmi. V tejto súvislosti z rokovaní v Rade, ktoré nadväzujú na závery hodnotení členských štátov²², vyplýva, že medzi členskými štátmi panuje všeobecná zhoda, že kontrola proporcionality je nevyhnutná, aby sa zabránilo vydávaniu európskeho zatýkacieho rozkazu na trestné činy, ktoré síce spadajú pod článok 2 ods. 1²³ rámcového rozhodnutia o európskom zatýkacom rozkaze, ale nie sú dostatočne závažné na to, aby odôvodnili opatrenia a spoluprácu, ktoré si vyžaduje vykonávanie európskeho zatýkacieho rozkazu. Pred vydaním európskeho zatýkacieho rozkazu by sa malo zvážiť niekoľko aspektov vrátane závažnosti trestného činu, dĺžky trestu, existencie alternatívneho postupu, ktorý by bol menej náročný tak pre hľadanú osobu, ako aj pre vykonávací orgán a analýzy nákladov a prínosov vykonávania európskeho zatýkacieho rozkazu. Ak je európsky zatýkací rozkaz vydaný v súvislosti s prípadmi, na ktoré by bola (vyšetrovacía) väzba za iných okolností nevhodná, dochádza k neprimeranému vplyvu na slobodu vyžiadaných osôb. Nadmerný objem takýchto žiadostí by okrem toho mohol byť pre vykonávajúce členské štáty nákladný. Mohlo by to takisto viesť k situácii, v ktorej by mali vykonávajúce justičné orgány (na rozdiel od vydávajúcich orgánov) tendenciu uplatňovať test proporcionality, čím by sa poskytol dôvod pre odmietnutie, ktoré nie je v súlade s rámcovým rozhodnutím Rady alebo so zásadou vzájomného uznávania, na ktorom je opatrenie založené.

V nadväznosti na odporúčania v záverečnej správe o štvrtom kole vzájomných hodnotení zahrnula Rada v súvislosti s proporcionalitou do príručky o európskom zatýkacom rozkaze zmeny a doplnenia²⁴. Táto správa bola prijatá Radou v júni 2010²⁵. V zmenenej a doplnenej príručke sa teraz uvádzajú faktory, ktoré sa majú posúdiť pri vydávaní európskeho zatýkacieho rozkazu a možné alternatívy, ktoré sa majú zvážiť pred jeho vydaním.²⁶ Ak sa členské štáty budú riadiť zmenenou a doplnenou príručkou, poskytne im základ pre určitý jednotný spôsob uplatňovania kontroly proporcionality. Komisia tento postup schvaľuje a vyzýva členské štáty, aby podnikli kroky s cieľom zabezpečiť, aby odborníci v praxi používali zmenenú a doplnenú príručku (v spojitosti s ich konkrétnymi zákonnými ustanoveniami, v prípade, že nejaké existujú) ako usmernenie pri uplatňovaní testu proporcionality.

Komisia zastáva názor, že vzhľadom na všeobecný súhlas v Rade týkajúci sa predností testu proporcionality a vzhľadom na narušenie dôvery v systéme európskeho zatýkacieho rozkazu, ku ktorému dochádza, keď sa test proporcionality neuplatňuje, je nutné, aby všetky členské štáty test proporcionality uplatňovali vrátane tých jurisdikcií, v ktorých je stíhanie povinné. Rámcové rozhodnutie Rady je nástrojom členských štátov, ktorý používajú v prípade, že považujú za nutné, aby sa

---

²² Článok 2 ods. 1: európsky zatykač sa môže vydať za činy, ktoré môžu byť potrestané podľa právneho predpisu vydávajúceho členského štátu výkonom trestu alebo ochranným opatrením, ktorých horná hranica je najmenej 12 mesiacov, alebo ak bol vynesенý rozsudok alebo uložené ochranné opatrenie, pre tresty s minimálnou dĺžkou štyri mesiace.

²³ Rada 8302/4/09 COPEN 68; 7361/10 COPEN 59; 8465/2/10 COPEN 95; 10630/1/10 Presses 161 s. 33.

²⁴ Rada 8436/2/10 COPEN s. 3.

²⁵ Rada 10630/1/10 PRESSE 161.

²⁶ Rada 8302/4/09 COPEN 68 s. 15; 7361/10 COPEN 59 s. 4; 8436/2/10 COPEN s. 3.

určitá osoba nachádzala na ich území s cieľom trestne ju stíhať alebo vykonať trest odňatia slobody. Odsúhlasená príručka poskytuje usmernenie týkajúce sa jednotného vykonávania tohto nástroja. V článku 2 ods. 1 rámcového rozhodnutia Rady sa ustanovuje, že „Európsky zatykač sa môže vydať za činy...“. O otázkach riešených v príručke (vrátane uplatňovanie testu proporcionality) sa rokuje a sú odsúhlasované na základe tejto diskrečnej právomoci. S cieľom zaistiť vzájomnú dôveru, ktorá je zásadná pre pokračujúce fungovanie európskeho zatýkacieho rozkazu, justičné orgány vo všetkých členských štátoch musia dodržiavať dohody uzavreté v rámci tejto diskrečnej právomoci.

6. ĎALŠIA ČINNOSŤ

Táto správa ponúka príležitosť zhodnotiť stav vykonávania a fungovania európskeho zatýkacieho rozkazu, ktorý predstavuje efektívny a účinný systém odovzdávania osôb nevyhnutný v Európe s otvorenými hranicami. Z informácií získaných pre vypracovanie tejto správy vyplýva, že zatiaľ čo európsky zatýkací rozkaz je dôležitým nástrojom členských štátov v boji proti zločinu, pokiaľ ide o transpozíciu a uplatňovanie rámcového rozhodnutia Rady, je stále čo zlepšovať. Pri uplatňovaní systému európskeho zatýkacieho rozkazu musí byť prioritou predovšetkým ochrana základných práv. Ďalšia činnosť sa vyžaduje v týchto oblastiach:

- **Transpozícia:** Členské štáty by mali v prípade nutnosti podniknúť právne kroky v oblastiach (uvedených v tabuľkách v časti VIII sprievodného dokumentu útvarov Komisie), v ktorých ich vykonávacie právne predpisy nie sú v súlade s rámcovým rozhodnutím Rady o európskom zatýkacom rozkaze.
- **Základné práva:** Je nevyhnutné prijať a vykonávať opatrenia vyplývajúce z plánu o procesných právach podozrivých a obvinených osôb, aby sa zabezpečila ochrana základných práv a slobôd a aby sa zlepšila vzájomná dôvera, ktorá je nevyhnutná pre pokračujúce fungovanie nástrojov vzájomného uznávania, akým je napr. rámcové rozhodnutie Rady o európskom zatykači.
- **Proporcionality:** Justičné orgány by mali používať systém európskeho zatýkacieho rozkazu len, keď je žiadosť o odovzdanie primeraná po všetkých stránkach a mali by jednotne vo všetkých členských štátoch uplatňovať test proporcionality. Členské štáty musia podniknúť kroky s cieľom zabezpečiť, aby odborníci v praxi používali zmenenú a doplnenú príručku (v spojitosti s ich konkrétnymi zákonnými ustanoveniami, v prípade, že nejaké existujú) ako usmernenie pri uplatňovaní testu proporcionality.
- **Odborná príprava:** Oznámenie Komisie o odbornej príprave v oblasti justície naplánované na september 2011 má riešiť potrebu osobitnej odbornej prípravy tak justičných orgánov, ako aj právnych odborníkov v súvislosti s vykonávaním európskeho zatýkacieho rozkazu a novými opatreniami na posilnenie procesných práv podozrivých a obvinených osôb. Odborná príprava justičných orgánov je zásadná z hľadiska zabezpečenia zhody v otázke, akou je napr. uplatňovanie testu proporcionality v členských štátoch. Komisia poznamenáva, že Európska justičná sieť spustí v roku 2011 novú webovú stránku, ktorá bude predstavovať užitočný nástroj zabezpečujúci prístup justičných orgánov k príslušným informáciám o európskom zatýkacom rozkaze.

- **Implementácia doplnkových nástrojov:** Od roku 2004 sa vykonal značný objem práce v súvislosti s identifikovaním problémov a zlepšením systému európskeho zatýkacieho rozkazu. Existujú štyri rámcové rozhodnutia Rady (podrobne uvedené v časti III pracovného dokumentu Komisie), ktoré ovplyvňujú fungovanie európskeho zatýkacieho rozkazu. Tieto opatrenia riešia otázky presunu výkonu trestu, rozsudkov *in absentia*, konfliktu jurisdikcie a uznávania príkazov na výkon dohľadu. Ich urýchlené vykonávanie členskými štátmi môže v blízkej budúcnosti ešte vylepšiť praktické fungovanie európskeho zatýkacieho rozkazu.
- **Štatistika:** V súčasnosti disponujeme štatistickými údajmi za niekoľko rokov založenými na odpovediach na dotazník, ktorý vypracovala pracovná skupina Rady pre spoluprácu v trestných veciach v apríli 2005²⁷. Do dnešného dňa boli odpovede z dotazníku spracované a uverejnené pre roky 2005 až 2009 (vrátane roku 2009)²⁸ (pozri prílohu 1 k tejto správe a časť IX pracovného dokumentu útvarov Komisie). V štatistických údajoch tvoriacich podklad pre analýzu sú však značné nedostatky. Dochádza k tomu z niekoľkých dôvodov. Nie všetky členské štáty predkladajú údaje systematicky a členské štáty nezdediajú spoločný štatistický nástroj. V odpovediach na každoročný dotazník Rady sa okrem toho nachádzajú rôzne interpretácie. Existujú takisto dôkazy, že Eurojust nie je vždy informovaný o nedodržaní lehôt stanovených v rámcovom rozhodnutí Rady, aj napriek informačnej povinnosti, ktorá je stanovená v článku 17 (pozri časť V pracovného dokumentu útvarov Komisie). Komisia vyzýva členské štáty, aby urýchlene splnili svoje povinnosti podávania správ. Komplexné štatistiky sú zásadné pre správne vyhodnotenie tak úspechov, ako aj nedostatkov európskeho zatýkacieho rozkazu. Je bezpodmienečne nutné, aby členské štáty predložili úplné štatistické údaje, a to najmä tie, ktoré ich do dnešného dňa neposkytli. Komisia sa vynasnaží riešiť nedostatky v dotazníku o štatistikách súvisiacich s európskym zatýkacím rozkazom a zväží spôsoby, ako zlepšiť zber štatistických údajov.

Komisia víta množstvo práce, ktorá sa momentálne vykonáva s cieľom zlepšiť systém a zároveň uznáva tak úspech európskeho zatýkacieho rozkazu, ako aj jeho pretrvávajúce nedostatky. Európsky zatýkací rozkaz je inovatívny a dynamický nástroj. Od roku 2004, kedy vstúpil do platnosti, poskytuje justičným orgánom prístupný a efektívny mechanizmus, ktorý zabezpečuje, že páchatelia neunikajú spravodlivosti, nech sa už v EÚ ukrývajú kdekoľvek. Jeho fungovanie si však vyžaduje dôkladnú kontrolu. Komisia bude naďalej monitorovať fungovanie tohto nástroja so zreteľom na otázky, ktoré sa uviedli v tejto správe a zväží všetky možnosti vrátane právnych predpisov so zreteľom na ďalšie skúsenosti, pričom zohľadní nový kontext zavedený Lisabonskou zmluvou.

²⁷

Rada 8111/05 COPEN 75.

²⁸

Rada 9005/5/06 COPEN 52; 11371/5/07 COPEN 106; 10330/2/08 COPEN 116; 9743/4/09 COPEN 87; 7551/7/10 COPEN 64.

PRÍLOHA 1 – ŠTATISTICKÉ ÚDAJE TÝKAJÚCE SA EURÓPSKEHO ZATÝKACIEHO ROZKAZU

(založené na údajoch z COPEN 52 REV 5 9005/5/06, COPEN 106 REV 5 11371/5/07, COPEN 116 REV 2 10330/2/08, COPEN 87 REV 4 9734/4/09 a COPEN 64 REV 4 7551/7/10)

Priemerný čas odovzdávacieho konania

V prípadoch, kedy osoba súhlasila so svojim odovzdaním (čas medzi zatknutím a rozhodnutím o odovzdaní hľadanej osoby), trvalo odovzдание priemerne:

2005: 14,7 dňa **2006:** 14,2 dňa **2007:** 17,1 dňa **2008:** 16,5 dňa **2009:** 16 dňa

V prípadoch, kedy osoba nesúhlasila so svojim odovzdaním (čas medzi zatknutím a rozhodnutím o odovzdaní hľadanej osoby), trvalo odovzдание priemerne:

2005: 47,2 dňa **2006:** 51 dňa **2007:** 42,8 dňa **2008:** 51,7 dňa **2009:** 48,6 dňa

Percento odovzdaní „so súhlasom“

Percento odovzdaných osôb, ktoré súhlasili so svojim odovzdaním:

2005: 51 % **2006:** 53 % **2007:** 55 % **2008:** 62 % **2009:** 54 %

Európsky zatýkací rozkaz v členských štátoch – počet vydaných európskych zatýkacích rozkazov („vydané“) a počet európskych zatýkacích rozkazov, v dôsledku ktorých došlo k účinnému odovzdaniu hľadaných osôb („vykonané“) od roku 2005 do roku 2009

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	SP OL U
<i>2005 vydaných</i>			4	64		38	38	519	1914	29	121	44	44	500	42	42	1	373	975	1448	200		81	56	86	144	131	689 4
<i>2005 vykonaných</i>			0	19		10	12	54	162	6	57	3	10	69	24	23	0	30	73	112	38		10	14	37	10	63	836
<i>2006 vydaných</i>			168	52		42	53	450	1552	43		20	65	538	35	115	4	325	391	2421	102		67	111	69	137	129	688 9
<i>2006 vykonaných</i>			125	19		15	4	62	237	20		2	14	57	22	55	3	47	67	235	52		14	23	37	27	86	122 3
<i>2007 vydaných</i>			435		1785	31	83	588	1028	35		20	97	316	44	373	3	403	495	3473	117	856	54	208	84	170	185	108 83
<i>2007 vykonaných</i>			66		506	14	16	59	345	14		4	16	60	15	84	1	17	47	434	45	235	8	71	43	22	99	222 1
<i>2008 vydaných</i>			494	52	2149	46	119	623	1184	40		16	140	348	40	975	2		461	4829		2000	39	342	107	190		141 96
<i>2008 vykonaných</i>			141	26	624	22	10	93	400	13		3	22	68	22	205	1		28	617		448	11	81	44	40		291 9
<i>2009 vydaných</i>	508		439	96	2433	46	116	489	1240	33		17	171	354	46	1038	7	530	292	4844	104	1900	27	485	129	263	220	158 27
<i>2009 vykonaných</i>	73		67	51	777	21	19	99	420	16		3	40	84	26	149	2	0	37	1367	63	877	6	79	47	28	80	443 1